

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ
УКРАЇНИ ПРИБКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА**

**Навчально-науковий Інститут мистецтв
Кафедра музичної україністики та народно-інструментального мистецтва**

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**ТЕОРІЯ І РЕГІОНАЛЬНА СПЕЦИФІКА СТИЛІВ
НАРОДНОГО ВИКОНАВСТВА**

Рівень вищої освіти – бакалаврський

Освітня програма – інструментально-виконавське мистецтво

Спеціальність – 025 Музичне мистецтво

Галузь знань – 02 Культура і мистецтво

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 8 від 16 січня 2024 р.

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Теорія і регіональна специфіка народного виконавства
Викладач(і)	проф. Фабрика-Процька О.Р.
Контактний телефон викладача	0500536169
E-mail викладача	olga.fabryka-protska@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний/заочний
Обсяг дисципліни	6 кредитів, 180 годин
Посилання на сайт дистанційного навчання	—
Консультації	Консультації проводяться за потребою (наживо чи дистанційно)

2. Анотація до навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна створена для реалізації педагогічних завдань на сучасному рівні професіоналізму у вивченні стилів народного виконавства, народного музичного інструментарію та в розкритті проблем зародження, розвитку та функціонування всього грандіозного музичного організму. Оволодіння студентами навиками розпізнання індивідуальних стилів конкретного народного музиканта, зберігаючи найосновніші типові риси даної локальної народно-виконавської традиції. Адже, розчленовуючись на безліч виконавських мікростилів (скільки цікавих виконавців у регіоні – стільки й неповторних виконавських манер), кожна із локальних традицій індивідуального виконавства перебуває у прямій залежності від загальних умов виконавського середовища та індивідуальних якостей окремих народних виконавців.

3. Мета та цілі навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни полягає у вихованні висококваліфікованих музикантів та фольклористів, які мають науково обґрунтовані знання про сутність регіональної специфіки стилів народного виконавства, українського фольклору, його дослідження та збирання завдяки етнографічним експедиціям; закріпленні та застосуванні студентами методики музично-етнографічної документації та творчого втілення зібраного матеріалу у науковій роботі та мистецькій практиці; оволодінні навиками розпізнання індивідуальних стилів конкретного народного музиканта, зберігаючи найосновніші типові риси даної локальної народно-виконавської традиції

Цілі навчальної дисципліни

навчальні — ознайомити студентів з джерелами народної музичної творчості і поглибити їх знання про музичне життя рідного краю, регіону; надати студентам необхідні для їх подальшої діяльності знання

щодо специфіки стилів народного виконавства; базові поняття навчальної дисципліни, методологію дослідження народно-інструментального виконавства, джерела народно-інструментального мистецтва України; стилі народно-інструментального виконавства ХХст.; регіональні традиції виконавства на народних інструментах; аспекти взаємодії фольклорних і академічних традицій у народно-інструментальному мистецтві України на сучасному етапі; вивчити класифікацію музичних інструментів за системою Е.Горнбостля – К.Закса та іншими можливими системами; розкрити основні завдання досягнення сучасних етноорганологічних досліджень;

наукові — захопити студентів науковим пошуком, по можливості зібрати самостійно цінний матеріал та зробити певні перші висновки своїх спостережень під час вивчення музичного фольклору;

професійні — виробити основні навички та методи роботи фольклориста-збирача та допомогти майбутньому спеціалісту вищої кваліфікації усвідомити значення народних стилів виконання інструментальної музики у музично-суспільному житті української держави та у системі освіти;

виховні — вплинути на естетичні смаки студентів та виховати у них любов до історичного минулого та сучасного у галузі народно-інструментального виконавства України.

вміти:

- здійснювати порівняльний аналіз основних тенденцій розвитку народно-інструментального виконавства;
-
- застосовувати базисні знання з історії виконавства та теорії і стилів народного виконавства на різних видах виробничої практики, зокрема фольклорній, педагогічній та виконавській практиках;
- здійснювати професійний аналіз стилів народного інструментального виконавства;
- визначати основні види стилевої інтерпретації, а також рівень взаємодії фольклорної та академічної традицій у народній музиці України ХХ ст.;
- поєднувати знання з дисципліни з іншими предметами музично-історичних та музично-теоретичних дисциплін.

4. Програмні компетентності та результати навчання

У результаті вивчення дисципліни «Теорія і регіональна специфіка стилів народного виконавства» у студентів мають бути сформовані такі загальні та фахові компетентності:

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК 1. Здатність до спілкування державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 2. Здатність розуміння предметної галузі та розуміння професійної діяльності.

ЗК 3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

Фахові компетентності спеціальності (ФК)

ФК 4. Здатність усвідомлювати взаємозв'язки та взаємозалежності між теорією та практикою музичного мистецтва.

ФК 5. Здатність використовувати знання про основні закономірності й сучасні досягнення у теорії, історії та методології музичного мистецтва.

ФК10 Здатність застосовувати базові знання провідних музично-теоретичних систем та концепцій.

ФК 11. Здатність оперувати професійною термінологією;

ФК 12. Здатність збирати, аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її в процесі практичної діяльності.

Програмні результати навчання

ПРП 1. Демонструвати артистизм, виконавську культуру та технічну майстерність володіння інструментом на належному фаховому рівні під час виконавської діяльності.

ПРП 2. Володіти методами та навичками оркестрової та ансамблевої гри, репетиційної роботи та концертних виступів.

ПРП 3. Демонструвати різні методики удосконалення виконавської діяльності.

ПРП 4. Аналізувати музичні твори з виокремленням їх належності до певної доби, стилю, жанру, особливостей драматургії, форми та художнього змісту.

ПРП 5. Відтворювати драматургічну концепцію музичного твору, створювати його художню інтерпретацію.

ПРП 8. Демонструвати володіння музично-аналітичними навичками в процесі створення виконавських, музикознавчих та педагогічних інтерпретацій.

ПРП 9. Демонструвати володіння теоретичними та практичними основами інструментування, аранжування музики та композиції, вміння здійснювати переклад музичних творів для різних колективів (оркестру, ансамблю).

ПРП 10. Володіти базовими знаннями, практичними навичками організаційної та творчої роботи з ансамблевим колективом.

ПРП 12. Володіти термінологією музичного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом.

ПРП 13. Вміти здійснювати педагогічну діяльність.

ПРП 14. Використовувати на професійному рівні методи та прийоми викладання гри на інструменті.

ПРП 15. Демонструвати музично-теоретичні, культурно-історичні знання з музичного мистецтва.

ПРП 17. Демонструвати аргументовані знання з особливостей музичних стилів різних епох.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни	
Видзаняття	Загальна кількість годин
Лекції	40
семінарськізаняття/практичні/лабораторні	20
Самостійнаробота	120

Ознаки навчальної дисципліни			
Семестр	Спеціальність	Курс(рік навчання)	Нормативний /вибірковий
V	025 «Музичне мистецтво»	III	вибірковий

Тематика навчальної дисципліни			
Тема	кількістьгод.		
	лекції	Практичні заняття	сам. роб
Тема 1. Українськенародне інструментальне мистецтво яксоціокультурний феномен. Характерні особливості інструментального стилю виконання інструментальної музики.	2		6
Тема 2. Сфери формування поняття етнічного звукоідеалутрадиції. Індивідуальний виконавський стиль в системімузичного стилетворення. Музично- виконавська інтерпретація. Три різновиди.	2	2	6
Тема 3. Сучасна етноорганологія якпредметмузичної україністики: шляхи формування іперспективи. Музикування на народнихдухових інструментах внародному та панському побуті в Україні XVIII-XIX ст.		2	6
Тема 4. Троїста музика в народно- інструментальн ому мистецтвіУкраїни XX ст. Цимбальний стиль та виконавці. Особливості виникнення звуку. Огляд регіональних цимбальних стилів (трансильванський та моравсько- словацький)	2	2	6

<p>Тема 5. Стилеутворюючі чинники вінструментальній виконавській традиції.</p> <p>Чинники взаємодії автентики та академізму у народно-ансамблевому виконавстві Гуцульщини. («Черемош» Р.Кумлик). Професійна реконструкція фольклору утворчості Сергія Орла («Аркан»).</p>	2	2	6
<p>Тема 6. Проблеми адаптації традиційного скрипкового виконавства Прикарпаття в сучасний період: синтез автентики та професіоналізму. Реконструкція кобзарсько-лірницької традиції</p>	2		6
<p>Тема 7. Характеристик а сучасного народно-інструментального ансамблевого мистецтва України. Оркестровий народно-інструментальний стиль (на основі виконавської діяльності оркестру Рапсодія»).</p>	2	2	6
<p>Тема 8. Творчість П.Терпелюка Виконавська творчість скрипалів-віртуозів Василя Попадюка та Сергія Охрімчука</p>			6
<p>Тема 9. Етнічна музика в Україні в сучасній народно-інструментальній культурі.</p>	2		6
<p>Тема 10. Трансформація гуцульських музичних традицій у сучасному виконавстві в Канаді. Гурт «Кубасонікс».</p>	2	2	6
<p>Тема 11. Регіональність фольклорної традиції Фактори впливу на розвиток фольклору тайого етнічні особливості</p>	2	2	6
<p>Тема 12. Історико-етнографічне районування України Загальна характеристика етнорегіонів</p>	2		6
<p>Тема 13. Характерні особливості бойківського музичного діалекту. Інструментальна традиція бойків. Пісенна складова музичного фольклору бойків</p>		2	6
<p>Тема 14. Історіографія та джерела дослідження лемківської пісенної культури XIX– XX ст</p>	2		6
<p>Тема 15. Пісенно-фольклорна традиція музичної культури лемків-переселенців</p>	2		6
<p>Тема 16. Історико-етнографічні межі та особливості Гуцульщини</p>	2	2	6
<p>Тема 17. Історико-стильові пластини музичного інструментарію гуцулів (за дослідником І.Мацієвським).</p>	2		6

Тема 18. Традиційне мистецтво та фольклор гуцулів в українських дослідженнях XIX-поч. XXст.	2		6
Тема 19. Гуцульська пісенна творчість XXст. (необрядовий та обрядовий фольклор)	2		6
Тема 20. Регіональні особливості гуцульського фольклору	2	2	6

6

6. Система оцінювання навчальної дисципліни

Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	
Вимоги до письмових робіт	У письмовій контрольній роботі розглядаються питання, опрацьовані на лекціях та самостійно. Їх проведення дозволяє оцінити якість засвоєння студентами теоретичного матеріалу. Контрольна робота виконується у формі письмових теоретичних питань. Оцінюється від 1 до 10 балів.
Семінарські заняття	немає
Умови допуску до підсумкового контролю	Опрацювання матеріалу курсу. Усні відповіді на практичних заняттях.
Підсумковий контроль	<i>Значити: форму контролю (залік, екзамен); форму здачі (усна, письмова, комбінована); структуру білетів розподілу балів за завдання</i>

7. Політика навчальної дисципліни

Політика курсу спрямована на те, щоб забезпечити студентам відповідні знання, уміння та навички, які дозволять їм якісно та фахово проводити музично-творчу діяльність. Особлива увага звертається на розвиток професійних якостей, самовдосконалення, розвитку аналітичного мислення та організаторських здібностей.

У взаємовідносинах «викладач–студент» провідними є загальні морально-етичні принципи та правила поведінки, відповідно до Кодексу честі ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника», ухваленого Конференцією трудового колективу ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» 29 грудня 2015 року.

Відвідування занять.

Пропуски здійснюються у вигляді відпрацювання (зачі) практичних занять, підготовки індивідуальних творчих завдань (проектів, презентацій, рефератів) та опрацюванні літератури із лекційного курсу

Неформальна освіта:

Неформальна освіта регулюється Положенням про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника (Редакція 3) (введено в дію наказом ректора № 672 від 24.11.2022 р.)

<https://nmv.pnu.edu.ua/wpcontent/uploads/sites/118/2022/11/neformalna-osvita.pdf>

8. Рекомендована література

1. Фабрика-Процька О.Р. Теорія і стилі народного виконавства. Робоча навчальна програма та методичні рекомендації для студентів вищих навчальних закладів III-IV рівнів акредитації напругу підготовки «Музичне мистецтво». Івано-Франківськ, 2012. 60 с.
2. Фабрика-Процька О. Пісенна культура лемків України. (XX-XXI ст.): монографія. Івано-Франківськ: Нова Зоря, 2013. 328 с.
3. Фабрика-Процька О.Р. Теорія і практика народно-інструментального виконавства: регіональна специфіка. методичні вказівки для самостійної роботи студентів денної та заочної форм навчання вищих музичних навчальних закладів III-IV рівнів акредитації напругу підготовки «Музичне мистецтво». Івано-Франківськ, 2018. 70 с.
4. Фабрика-Процька О.Р. Народна музична культура лемків і русинів Карпатського регіону: традиція, трансформація, ідентифікація. Монографія; ДВНЗ «Прикарпат. нац. ун-т імені В. Стефаника». Івано-Франківськ: Супрун В. П., 2020. 496 с., 24 іл. ISBN 978-617-7468-7-6
5. Фабрика-Процька О. Р. Характеристика суспільно-культурного середовища етнічних груп (русинів, лемків та руснаків) в історичному контексті. *Українці Хорватії. Матеріали та документи*. Кн. 2. [Упор. Я. Бурда.] Загреб. Українська громада Республіки Хорватія, Українське культурно-просвітне товариство «Кобзар», 2020. С. 256–263. URL : https://essuir.sumdu.edu.ua/bitstream/download/123456789/80845/1/Vlasenko_diaspora_paper.pdf;jsessionid=9A9A3D0E84CDD96275E364978902C14D (Хорватія)
6. Фабрика-Процька О.Р. Специфіка презентацій народного музичного мистецтва на фольклорних фестивалях українського західного пограниччя. Народознавчі зошити. № 1 (145), Львів, 2019. С. 208–213. DOI <https://doi.org/10.15407/nz2019.01.208> URL : <https://nz.lviv.ua/en/2019-en-1-27/>
7. Фабрика-Процька О.Р. Динаміка культурної та етнічної ідентифікації на українському пограниччі в період сьогодення Мистецтвознавчі записки. НАККіМ, Вип. 36. Київ: ІДЕЯ ПРИНТ, 2019. С. 28–33 DOI: <https://doi.org/10.32461/2226-2180.37.2020>. URL: https://nakkkim.edu.ua/images/vidannya/Mystetstvoznavchi_zapysky/MZ_36.pdf
8. Фабрика-Процька О.Р. Функціонування словацько-українського пісенного фольклору (на прикладі фестивалю «Маковицька струна»). Вісник КНУКіМ. Серія «Музичне мистецтво». Т. 2, № 1. Київ, 2019. С. 71–79. DOI: <https://doi.org/10.31866/2616-7581.2.1.2019.171790> URL : <http://musical-art.knukim.edu.ua/article/view/171790>
9. Фабрика-Процька О.Р. Фестиваль «Лемківська ватра» як важлива складова мистецької українсько-польської співпраці. Народознавчі зошити. № 1 (151). Львів, 2020. С. 200–206. DOI <https://doi.org/10.15407/nz2020.01.200> URL : <https://nz.lviv.ua/2020-1-20/>
10. Фабрика-Процька О.Р. Діяльність Піддуклянського ансамблю пісні й танцю «PULS» (Пряшів) в контексті збереження духовної культури русинів та українців Східної Словаччини. Вісник КНУКіМ. Серія: Мистецтвознавство. 36. наук. праць. Київ, 2020. С. 205–213. DOI: 10.31866/2410-1176.42.2020.207656 URL : <http://arts-series-knukim.pp.ua/article/view/207656>

11. Фабрика-Процька О.Р. Народнописенні публікації митців Закарпаття в контексті історіографії. Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський зб. наук. пр. молодих вчених Дрогобицького держ. пед. ун-ту ім. І. Франка / ред.-упоряд. В. Ільницький, А. Душний, І. Зимомря. Дрогобич: Вид. дім «Гельветика», 2020. Вип. 28. Т. 5. С. 204–211. DOI: <https://doi.org/10.24919/2308-4863.5/28.208919> URL : http://www.aphn-journal.in.ua/archive/28_2020/part_5/33.pdf
12. Фабрика-Процька О.Р. Functioning and preservation of ukrainian folk instruments on the territory of Slovakia. Питання культурології., Київ: КНУКіМ, 2020. Вип. 36. С. 90–98. DOI: 10.31866/2410-1311.36.2020.221050 URL : [issues-culture-knukim.pp.ua > article > download](https://www.knukim.pp.ua/issues-culture-knukim.pp.ua/article/download)
13. Фабрика-Процька О. Р. Загальна характеристика народного музичного інструментарію Словаччини в історичному аспекті. *Музичне мистецтво і культура*. Одеська національна музична академія імені А. В. Нежданової. Одеса. Вид. дім «Гельветика», 2020. Вип. 30, кн. 2. С. 63–75. DOI <https://doi.org/10.31723/2524-0447-2020-30-2-5> URL : <https://music-art-and-culture.com/index.php/music-art-and-culture-journal/article/view/556/932>
14. Осипенко Я., Фабрика-Процька О. Фестиваль «Дністер-фест» у контексті культурно-мистецької панорами Буковини. *Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський зб. наук. пр. молодих вчених Дрогобицького держ. пед. ун-ту ім. І.Франка / ред.-упоряд. В. Ільницький, А. Душний, І. Зимомря*. Дрогобич: Вид. дім «Гельветика», 2021. Вип. Т. 2. 2021. С. 4–10. <https://doi.org/10.24919/2308-4863/46-2-1> URL : http://www.aphn-journal.in.ua/archive/46_2021/part_2/46-2_2021.pdf
15. Фабрика-Процька О. Р. Історико-культурна ідентифікація Карпатського пограниччя. *Музичне мистецтво і культура*. Одеська національна музична академія імені А.В.Нежданової. Одеса: Вид. дім «Гельветика», 2022. Вип.34, кн.2. С.5- 19. ISSN: 2524-0447 DOI <https://doi.org/10.31723/2524-0447-2022-34-2-1> URL : <https://music-art-and-culture.com/index.php/music-art-and-culture-journal/article/view/787>
16. Фабрика-Процька О.Р. Народні пісні українців Східної Словаччини II половини ХХ століття у джерелознавчому аспекті. *Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський зб. наук. пр. молодих вчених Дрогобицького держ. пед. ун-ту ім. І. Франка / ред.-упоряд. В. Ільницький, А. Душний, І. Зимомря*. Дрогобич: Вид. дім «Гельветика», 2022. Вип. 56. Т.3 С. 53-57. ISSN 2308-4855 (Print) ISSN 2308-4863 (Online) DOI <https://doi.org/10.24919/2308-4863/56-3-7> URL : <http://www.aphn-journal.in.ua/56-3-2022>
17. Фабрика-Процька О. Популяризація лемківського пісенного фольклору у виконавській практиці митців України й діаспори. *Українська культура: минуле, сучасне, шляхи розвитку*. Наук. зб. Випуск 44 / упоряд. і наук. ред.. В.Г.Виткалов; редкол.: Г.П.Чміль, О.С.Афоніна, С.В.Виткалов та ін. ; наук.-бібліогр. редагування наукової бібліотеки РДГУ. Рівне : РДГУ, 2023. С.106-111. URL: <https://doi.org/10.35619/ucpm.vi44.609> URL: <https://zbirnyky.rshu.edu.ua/index.php/ucpm/article/view/609>
18. Фабрика-Процька О.Р. Русини і русинська культура крізь призму сучасної самоідентифікації. *Молодий вчений*. №8 (60), серпень 2018, Херсон, видавництво «Молодий вчений», 2018. С. 32–36. URL : <https://molodyivchenyi.ua/index.php/journal/article/view/4108>
19. Фабрика-Процька О.Р. Народні колядки в контексті обрядової культури лемків. *Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський зб. наук. пр. молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка / [редактори-упорядники В.Ільницький, А. Душний, І. Зимомря]*. Дрогобич. Видавничий дім «Гельветика», 2019. Вип. 25. С. 49–55. DOI: <https://doi.org/10.24919/2308-4863.0/25.178936> URL : http://www.aphn-journal.in.ua/archive/25_2019/11.pdf
20. Грица С. Семантика народного мелосу і конкретне середовище його побутування. *Фольклор у просторі і часі*. Тернопіль, 2000. С.9-21.
21. Грица С. Соціологічний напрямок в етномузикології. Трансмісія фольклорної традиції. Тернопіль, 2002. С.81-100.

22. Грица С.Й. Необрядовий фольклор західних регіонів України : регіонально-жанрова антол. / С.Й. Грица, реценз:О.М. Гінда, Т.К. Гуменюк, М.Й. Хай; Ін-т мистецтвознавства, фольклористики та етнології іс. М.Т. Рильського Нац. акад. України, Київ. Нац. ун-т культури і мистецтв. Київ: Видавництво Ліра-К, 2020. 764 с.: нот.
23. Горенко Л.Т., Черкаський Л.М. Український народний музичний інструментарій: історія, теорія і методи дослідження. Збірник матеріалів Міжнародної науково-практичної конференції: до 40- річчя колекції українських народних музичних інструментів Музею театрального, музичного і кіномистецтва України (21—22 травня 2009 р. м.Київ) Київ: ДАКККиМ, 348 с.; бібліографія: С. 276-308.
24. Грінченко М.О. Українська народна інструментальна музика Вибране. Київ, 1959 . С. 55 – 103.
25. Катрич О. Стиль музиканта-виконавця (теоретичні та естетичні аспекти). Наук. видання. Київ - Дрогобич. «Коло», 2000. 100с.
26. Луканюк Б. Методика викладання музично-фольклористичних дисциплін: Програма-конспект для музичних вишів (III-IV рівнів акредитації) зі спеціальності № 0202-Музичне мистецтво, спеціалізації 7.020205 Етномузикознавство (освітньо-кваліфікаційний ступінь–бакалавр. Львів, 2006. 36 с. Львівська державна музична академія імені Миколи Лисенка; кафедра музичної фольклористики (етномузикознавства).
27. Богданова О. Соціально-психологічні аспекти сприйняття музичного фольклору (з досвіду викладацької роботи в музичному училищі). Проблеми етномузикології: Збірник наукових праць / Упор. О. Мурзина. Вип. 1. Київ, 1998. С. 199-208. Національна музична академія ім. П. Чайковського.
28. Хашеватська С. Інструментознавство. Підручник для вищих навчальних закладів культури і мистецтв III – IV рівнів акредитації. Вінниця, НОВА КНИГА, 2008. 256 с.
29. Хашеватська С. Інструментознавство. Підручник для вищих навчальних закладів культури і мистецтв III – IV рівнів акредитації. Вінниця, НОВА КНИГА, 2008. 256 с.
30. Черкаський Л. Українські народні музичні інструменти. Київ: Техніка, 2003. 264 .
31. Іваницький А. Українська музична фольклористика. Методологія і методика. Навчальний посібник. Київ, 1997. 392с.
32. Іваницький А. Українська народна музична творчість: Посібник для вищих та середніх навчальних закладів. Київ, 1990. 335 с. (Київ, 1999. Вид. 2, допрацьоване. 222 с.)
33. Іваницький А. Українська народна музична творчість: Програма для інститутів культури. Київ, 1989. 20 с.
34. Брилинський Т., Луканюк Б. Традиційна народна музична культура Бойківщини. Дрогобич: НКТ «Бойківщина», 1996. Вип. другий.
35. Хай М. Музика Бойківщини. Київ. Родовід, 2002.
36. Хай М. Музично-інструментальна культура українців (фольклорна традиція). Київ-Дрогобич, 2007. С.100.
37. Хай М. Кобзарсько-лірницька традиція. Маловивчені аспекти дослідження. Українське кобзарство в музичному світі: Традиції і сучасність. Київ, 1997. С. 42-44.
38. Товкайло М. Слово на захист народної (старосвітської) бандури. Українське кобзарство в музичному світі: Традиції і сучасність. Київ, 1997. С. 38-40. Хай М. Лірництво як феномен української духовності. Українська ліра (українською, англійською та польською мовами). CD Warszawa: Кока, 1999.
39. Яремко Б. Гнат Хоткевич і формування методу дослідження кобзарства. Українське кобзарство в музичному світі: Традиції і сучасність. Київ, 1997. С. 51-52.
40. Грабович О. Думи як символічний код переказу культурних цінностей . Родовід. 1993. №5. С. 35.
41. Грица С. Українські думи в міжетнічному діалозі. Родовід. 1995. Ч.11. С. 68-81.

42. Терпелюк П. Моя Гуцулія: Твори для скрипки в супроводі фортепіано. Івано-Франківськ: Місто НВ, 2003. 100с.
43. Пасічняк Л. Оркестр «Рапсодія»: виконавський феномен народно-інструментального мистецтва Прикарпаття. Вісник Прикарпатського університету. Мистецтвознавство. Вип.15-16. Івано-Франківськ: Плай, 2009. С.153.
44. Хашеватська С. Інструментознавство. Підручник для вищих навчальних закладів культури і мистецтв III – IV рівнів акредитації. Вінниця, НОВА КНИГА, 2008. 256 с.
45. Хоткевич Г. Музичні інструменти українського народу. Харків: ДВУ, 1930. 288 с. Репринт. вид. 4 Харків, 2002.
46. Катрич О. Стиль-музиканта-виконавця (теоретичні та естетичні аспекти). Дослідження. Київ-Дрогобич, 2000. С.40-89.
47. Опарик Л. Комунікативний аспект музично-виконавського висловлювання.Музичне виконавство. Науковий вісник НМАУ ім. П.І.Чайковського. Київ, 2003. Кн. 9. Вип. 26. С.215-225.
48. Опарик Л. До визначення поняття «музичне спілкування». Музикознавчі студії. Наукові збірки ЛДМА ім.М.В.Лисенка. Львів, 2004. Вип. 9. С.143-153.
49. Опарик Л. Комунікативний аспект музично-виконавського висловлювання. Автореферат дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата мистецтвознавства. Львів, 2007. 17с.
50. Рудчук Ю.А. Особливості музикування на духових інструментах в громадському побуті в Україні у XVIII-XIX століттях. Вісник КНУКіМ: [Зб. наук. праць]. [Вип.4]. Київський національний університет культури і мистецтв. Київ, 2001. С.130-140.
51. Рудчук Ю.А. Музикування на народних духових інструментах в народному та панському побуті в Україні XVIII-XIX ст. Український народний музичний інструментарій: історія, теорія і методи дослідження. Збірник матеріалів Міжнародної науково-практичної конференції: до 40-річчя колекції українських народних музичних інструментів Музею театрального, музичного і кіномистецтва України (21-22 травня 2009 р. м.Київ). Упорядники: Горенко Л.І., Черкаський Л.М. Київ: ДАКККіМ, 2009. С. 229-240.
52. Волощук Ю. Чинники взаємодії автентики та академізму в народно-ансамблевому виконавстві Гуцульщини (на матеріалі творчої діяльності ансамблю «Черемош»). Вісник Прикарпатського університету. Мистецтвознавство. Вип.15-16. Івано-Франківськ, 2009. С.148-153.
53. Волощук Ю. Народно-професійне інструментальне виконавство як явище сучасної культури (на матеріалі творчості гуцульських скрипалів). Українська культура: минуле, сучасне, шляхи розвитку: Зб.наук. праць: наук.записки Рівненського державного гуманітарного університету. Вип. 12. Рівне: ЛДГУ, 2007. С.76- 80.
54. Волощук Ю.І. Стиль «WORD MUSIC» у виконавській творчості скрипаля Василя Попадюка (Канада). Вісник Прикарпатського університету. Мистецтвознавство. 2009-2010. Вип. 17-18. С.31-35.
55. Волощук Ю.І. Народно-інструментальне виконавство як явище сучасної культури (на матеріалі творчості гуцульських скрипалів). Українська культура: минуле, сучасне, шляхи розвитку: зб.наук. праць: наук. Записки Рівненського державного гуманітарного університету. Рівне : РДГУ, 2007. Вип. 12. С.76-80.
56. Новійчук В.І. Народно-професійні зв'язки та тенденції розвитку фольклорних форм творчості. Українська художня культура : навчальний посібник. Київ: Либідь, 1996. Либідь, 1996. С.314-331.
57. Пасічняк Л. Троїста музика в народно-інструментальному мистецтві України ХХ століття. Вісник Прикарпатського університету. Мистецтвознавство. Вип. IV. Івано-Франківськ: Плай, 2002. С.133-144.
58. Пасічняк Л. Народно-інструментальний ансамбль в Україні ХХ століття (спроба типологічної класифікації). Віснику Прикарпатського університету. Мистецтвознавство. Вип.V. Івано-Франківськ: Плай, 2003. С.108-116.

59. Баран Т. Цимбали та музичний професіоналізм: Підручник. Львів:Афіша, 2008. 224.
60. Котюк Б. Музиканти весільних капел космацької традиції. Конференція дослідників народної музики Червоноруських земель. Львів, 1991. С.39.
61. Баран Т. До питання становлення української музичної терміносистеми. Особливості цимбальної термінології. Українські термінологічні словники з мистецтвознавства й етнології. Київ: Редакція вісника АНТ, 1999. С. 8-9.
62. Баран Т. Українські концертні цимбали і споріднені з ними музичні інструменти народів світу. Народна творчість та етнографія. 2000. № 1 С.25-32.
63. Баран Т. Специфіка звукодобування на цимбалах та проблеми фіксації штрихів у цимбальній літературі. Наук. зб. Львів: Кобзар, 2001. С.35-41. Баран Т. Методологія цимбального звукотворення та методичні засади раціоналізації виконавської техніки цимбаліста. Академічне народно-інструментальне мистецтво України ХХ-ХХІ століть: Міжнародна наук.-практ. конференція. Київ, 2003. С.106-112.
64. Андрієвський І. Проблеми фольклористики та сучасна українська скрипкова школа // Науковий вісник НМАУ ім. П.І.Чаїковського. Музичне виконавство. Вип. 1. Київ, 1999. С.85-96.
65. Волощук Ю.І.Професійна реконструкція фольклору у творчості скрипаля Сергія Орла. Вісник Прикарпатського університету. Мистецтвознавство. 2007. Вип.ХІ. С.242-248.
66. Черевик Б. Українська інструментальна музика в АльбертіЗахідноканадський збірник. Ч.4. Упор. Яр Славутич. Едмонтон: Канадське НТШ: Друкарня Видав. Спілки «Гомону України», 2000. С.328-329.
67. Штефанюк Д. Канадський гурт продовжує традиції українських лірників. URL :http://koza.te.ua/index.php?option=com_content&task=view&id=296&Itemid=110
68. Cherewick, Brian. The Ukrainian tymbaly: hammered dulcimer playing among Ukrainians in Alberta. Edmonton, Alberta: University of Alberta, 1992. M.A.; Cherewick, Brian Antony. «Polkas on the prairies: Ukrainian music and the construction of identity». Edmonton, Alberta: University of Alberta, 1999. Ph. D. Robert B. Klymasz, Ph.D. BIBLIOGRAPHY. URL:http://www.umanitoba.ca/centres/uukrainian_canadian/research/uclp/dissprojectbib.html
69. Cherewick Brian.Музыка: Ukrainian bands in Western Canada. Міграційні рухи з Західної України до Західної Канади. Матеріали спільних конференцій: конф. «Еміграція населення західноукраїнських земель до Північної Америки на рубежі ХІХ – ХХ ст.. Її роль в освоєнні канадського заходу». До 100-річчя української еміграції (Чернівці, 1990) ред.: О.Макар та Р.Білаш. Едмонтон: Канадський центр української культури та етнографії, альбертський університет; Відділ охорони історичних пам'яток, Міністерство громадського розвитку Альберти, 2002. С.299-305.
70. Fabryka-Protka O. MUSEUM-SKANSSENS OF LEMKO'S CULTURE IN THE CONTEXT OF THE APPROVAL AND CONSERVATION OF UKRAINIAN IDENTITY. *Word Science*, № 8(48) Vol.3, August 2019. RS Global Sp. z O.O., Warszawa, Poland. S. 50–53. DOI: https://doi.org/10.31435/rsglobal_ws/31082019/6647URL ; <https://rsglobal.pl/index.php/ws/article/view/222> (Польща)